

TỔNG CÔNG TY
THÉP VIỆT NAM-CTCP

Số: 573 /TTr-VNS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 07 tháng 5 năm 2021

TỜ TRÌNH

Về việc dừng thực hiện Đề án Tái cấu trúc Tổng công ty Thép Việt Nam – CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020

Kính thưa các Quý Cổ đông!

Căn cứ Điều lệ Tổng công ty Thép Việt Nam - CTCP được Đại hội đồng cổ
đồng thường niên thông qua;

Căn cứ kết quả thực hiện Đề án Tái cấu trúc Tổng công ty Thép Việt Nam –
CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020 của Tổng công ty Thép Việt Nam -
CTCP và xét tình hình thực tế;

Hội đồng quản trị kính trình Đại hội đồng cổ đông xem xét thông qua:

1. Dừng thực hiện Đề án Tái cấu trúc của Tổng công ty Thép Việt Nam –
CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020 với các nội dung chi tiết tại báo cáo
kèm theo Tờ trình này.

2. Giao Hội đồng quản trị Tổng công ty căn cứ tình hình thực tế để chủ
động xây dựng và thực hiện công tác tái cơ cấu trong thời gian tới phù hợp tình
hình mới, tuân thủ các quy định của pháp luật, đảm bảo lợi ích cho các cổ đông.

Hội đồng quản trị kính trình Đại hội đồng cổ đông thường niên năm 2021
xem xét và thông qua.

Trân trọng./. *Lê Song Lai*

Nơi nhận:

- Các cổ đông của VNSTEEL;
- HDQT, BKS;
- TGĐ, các P.TGĐ;
- Các Ban nghiệp vụ;
- Lưu: VT, HDQT.

Lê Song Lai

BÁO CÁO

Về việc dừng thực hiện Đề án Tái cấu trúc Tổng công ty Thép
Việt Nam – CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020
(* Kèm theo Tờ trình số 31gđ 7 tháng 5 năm 2021)

A. Đánh giá kết quả thực hiện Tái cấu trúc giai đoạn 2015-2016

I. Khái quát kế hoạch Đề án tái cấu trúc Tổng công ty

Thực hiện công văn số 7418/BCT-TCCB ngày 22/8/2012 của Bộ Công thương, về việc thực hiện Quyết định số 929/QĐ-TTg ngày 17/7/2012 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Tái cơ cấu doanh nghiệp Nhà nước, trọng tâm là các tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước giai đoạn 2011-2015”, Tổng công ty đã xây dựng đề án tái cơ cấu giai đoạn 2012-2015. Thực tế quá trình triển khai tập trung thực hiện tái cơ cấu tổ chức, về tái cơ cấu vốn không đạt được kết quả. Nguyên nhân, do trong giai đoạn 2012-2014 thị trường chứng khoán trầm lắng, giá trị giao dịch các cổ phiếu niêm yết trên sàn chứng khoán giảm mạnh, hoạt động thoái vốn theo Đề án của Tổng công ty không triển khai được. Mặt khác, ngành thép giai đoạn này gặp nhiều khó khăn, thua lỗ lớn, cổ phiếu ngành thép không hấp dẫn, thu hút được sự quan tâm của các nhà đầu tư.

Trước tình hình đó, Tổng công ty đã rà soát, đánh giá lại toàn bộ công tác tái cấu trúc trên cơ sở tình hình thực tế và bám sát chiến lược phát triển của Tổng công ty để điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện Đề án tái cấu trúc và đã được Bộ Công Thương phê duyệt tại văn bản số 3844/BCT-CNNG ngày 20/4/2015. Ngày 05/05/2015, HĐQT Tổng công ty đã ban hành Quyết định số 134/QĐ-VNS phê duyệt Đề án tái cấu trúc Tổng công ty Thép Việt Nam giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020; ngày 18/05/2016 ban hành Quyết định số 148/QĐ-VNS điều chỉnh một số nội dung trong Đề án tái cấu trúc; ngày 15/10/2019 HĐQT ban hành Quyết định số 204/QĐ-VNS tiếp tục thực hiện Đề án tái cấu trúc Tổng công ty.

II. Tóm tắt kế hoạch thực hiện Đề án tái cấu trúc Tổng công ty theo từng giai đoạn, cụ thể như sau:

1. Kế hoạch tái cấu trúc giai đoạn I (đến 2015-2016)

1.1. Tái cấu trúc tổ chức

- Chuyển đổi 02 đơn vị trực thuộc thành Công ty TNHH Một thành viên
- Công ty Tư vấn Thiết kế luyện kim
- Trung tâm Hợp tác lao động với nước ngoài
- Đề nghị Bộ Công Thương tiếp nhận và quản lý Viện Luyện kim đen

- Xây dựng đề án chuyển Khách sạn Phương Nam thành mô hình doanh nghiệp phúc lợi phục vụ người lao động.

1.2. Tái cấu trúc vốn đầu tư

a) Tăng vốn đầu tư của Tổng công ty tại các công ty

- Công ty TNHH Khoáng sản và Luyện kim Việt Trung

- Công ty CP Sắt Thạch Khê (TIC)

b) Nghiên cứu đầu tư vốn để thành lập mới các công ty thương nguồn: thành lập mới 01 Công ty TNHH MTV 100% vốn của Tổng công ty hoạt động trong lĩnh vực khai thác và chế biến nguồn nguyên liệu đầu vào cho SX thép tại tỉnh Yên Bái.

c) Thoái một phần vốn đầu tư của Tổng công ty tại các công ty con, công ty liên kết

- Công ty cổ phần Kim khí Miền Trung giảm vốn đầu tư từ 82,95% vốn điều lệ xuống còn 35% vốn điều lệ.

- Công ty CP Gang thép Thái Nguyên giảm vốn từ 65% vốn điều lệ xuống còn 51% vốn điều lệ

d) Thoái toàn bộ vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty con, công ty liên kết :

- Công ty CP Thép Dự ứng lực Việt Nam

- Công ty CP Thép Tâm Miền Nam

- Công ty CP Kim khí Bắc Thái

- Công ty CP Giao nhận Kho vận Ngoại thương Việt Nam

- Công ty TNHH Cảng Quốc tế Thị Vải

- Công ty Ống Thép NipponSteel Việt Nam

- Công ty CP Đôlômit Việt Nam

- Công ty Tài chính CP Xi măng

- Tổng công ty CP Bảo hiểm Petrolimex

- Công ty CP Địa ốc Thép Việt Nam- Quang Huy

- Công ty CP Đầu tư xây dựng Miền Nam

- Công ty CP Thép Tân Thuận

e) Cơ cấu lại các công ty sau

Chuyển nhượng toàn bộ cổ phần Tổng công ty đang nắm giữ tại 03 Công ty cổ phần: Thép Nhà Bè, Thép Biên Hòa, Thép Thủ Đức sang cho Công ty TNHH Một thành viên Thép Miền Nam quản lý. Ba công ty trên trở thành công ty con của Công ty TNHH MTV Thép Miền Nam.

2. Kế hoạch tái cấu trúc giai đoạn II (2016 - 2020)

2.1. Tái cấu trúc tổ chức

- Thành lập mới 01 Công ty TNHH MTV 100% vốn Tổng công ty
- Chấm dứt hoạt động Công ty TNHH Thép VSC-POSCO

2.2. Tái cấu trúc vốn đầu tư

a) Giảm quy mô vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty

- Công ty CP Tôn mạ Vnsteel Thăng Long
- Công ty CP Kim khí Hà Nội
- Công ty TNHH MTV Tư vấn và thiết kế luyện kim
- Công ty TNHH MTV Hợp tác lao động với nước ngoài

b) Thoái toàn bộ vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty

- Công ty CP Trúc Thôn
- Công ty CP Lưới thép Bình Tây
- Công ty CP Cơ điện luyện kim Thái Nguyên
- Công ty CP Thép Đà Nẵng
- Công ty Vật liệu Chịu lửa Nam Uống
- Công ty CP Tân Thành Mỹ
- Cty CP Thép Tấm lá Thống Nhất

3. Kế hoạch tái cấu trúc tại Quyết định 204/QĐ-VNS ngày 15/10/2019

a) Thoái toàn bộ vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty

- Công ty TNHH Ống thép Việt Nam
- Công ty TNHH Thép Tây Đô

b) Góp thêm vốn để giữ nguyên tỷ lệ sở hữu vốn của Vnsteel tại Công ty TNHH Cơ khí Việt Nhật.

III. Kết quả thực hiện Đề án tái cấu trúc giai đoạn I và giai đoạn II và Quyết định 204/QĐ-VNS ngày 15/10/2019.

1. Giảm vốn nhà nước tại Công ty mẹ - Tổng công ty:

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Công Thương tại văn bản số 1010/BCT-TCCB ngày 29/01/2015 về việc tiếp tục bán phần vốn nhà nước tại Tổng công ty (từ 93,93% xuống còn 35%) và văn bản số 3258/BCT-TCCB ngày 3/4/2015 về việc xây dựng phương án bán tiếp phần vốn nhà nước tại Tổng công ty.

Tổng công ty đã mời đối tác Kyoei Steel Ltd tham gia mua cổ phần để trở thành cổ đông chiến lược của Tổng công ty và đã có văn bản số 1143/VNS0QLĐT ngày 5/9/2016 báo cáo Bộ Công Thương. Tuy nhiên, việc đàm phán và đi đến quyết định cuối cùng gặp khó khăn do vướng mắc vượt

thẩm quyền của Tổng công ty. Vì vậy, ngày 29/12/2016, Kyoei Steel Ltd đã có văn bản không tiếp tục tham gia làm cổ đông chiến lược của Tổng công ty, chấm dứt gần hai năm tìm hiểu, đàm phán.

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 05/01/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác chỉ đạo, đẩy mạnh công tác cơ cấu lại, sáp nhập, đổi mới, cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp có vốn nhà nước; ngày 19/4/2019, Bộ Công thương đã thực hiện chuyển giao quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước tại Tổng công ty Thép Việt Nam - CTCP về Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước (SCIC).

Ngày 29/10/2019 SCIC đã có văn bản số 101/ĐTKDV.HĐTV, văn bản số 124/ĐTKDV.HĐTV ngày 17/12/2019 báo cáo Ủy ban quản lý vốn Nhà nước về việc thoái vốn nhà nước tại Tổng công ty Thép Việt Nam – CTCP trong đó báo cáo về các khó khăn, vướng mắc trong việc quyết toán cổ phần hóa và đề xuất phương án bán vốn nhà nước tại Vnsteel.

Ngày 09/01/2020 UBQLVNN đã có văn bản số 51/UBQLV-TH gửi Thủ tướng Chính phủ về việc quyết toán cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước tại Vnsteel.

Ngày 29/6/2020 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 908/QĐ-TTG phê duyệt Danh mục doanh nghiệp có vốn nhà nước thực hiện thoái vốn đến hết năm 2020 thay thế cho Quyết định số 1232/QĐ-TTg ngày 17/8/2017. Tại quyết định này, Thủ tướng chỉ đạo, việc thoái vốn của các doanh nghiệp thuộc Tổng công ty Đầu tư và Kinh doanh vốn nhà nước thực hiện theo phương án được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Ngày 18/8/2020 Bộ Tài chính có văn bản số 9968/BTC-TCDN gửi Thủ tướng Chính phủ về việc quyết toán cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước tại Tổng công ty Thép Việt Nam - CTCP. Hiện tại, Tổng công ty đang thực hiện rà soát các vướng mắc trong việc quyết toán cổ phần hóa để báo cáo các cấp có thẩm quyền thực hiện phê duyệt quyết toán cổ phần hóa và thoái vốn nhà nước tại Tổng công ty.

Hiện nay, việc thoái vốn nhà nước tại Tổng công ty vẫn chưa thực hiện được do Tổng công ty vẫn chưa được cấp có thẩm quyền phê duyệt quyết toán cổ phần hóa; tỷ lệ vốn nhà nước tại Tổng công ty tính đến thời điểm hiện tại vẫn chiếm tỷ lệ 93,93%.

2. Đối với việc tái cấu trúc, mua thêm, giải thể và thoái vốn của Tổng công ty tại các đơn vị theo kế hoạch

2.1. Tái cấu trúc chi nhánh, đơn vị trực thuộc

Hoàn thành việc chuyển đổi 04 chi nhánh thành Công ty TNHH MTV do Tổng công ty sở hữu 100% vốn điều lệ, bao gồm:

- Chuyển đổi Công ty Thép Miền Nam thành Công ty TNHH MTV Thép Miền Nam – Vnsteel;
- Chuyển đổi Công ty Thép tấm lá Phú Mỹ thành Công ty TNHH MTV Thép Tấm lá Phú Mỹ - Vnsteel;

- Chuyển đổi Công ty tư vấn và thiết kế luyện kim thành Công ty TNHH MTV Tư vấn MDC- Vnsteel;

- Chuyển đổi Trung tâm Hợp tác lao động với nước ngoài thành Công ty TNHH MTV Cung ứng nhân lực và dịch vụ - Vnsteel

2.2. Đầu tư thêm, gia hạn hợp đồng liên doanh:

- Hoàn thành việc nhận chuyển nhượng 10% vốn điều lệ Trung tâm thương mại quốc tế (IBC) theo Giấy chứng nhận đầu tư và Hợp đồng liên doanh, tăng tỷ lệ sở hữu của Tổng công ty từ 40% lên 50% vốn điều lệ IBC.

- Hoàn thành mua 20% vốn điều lệ Công ty Thép Tây Đô do Công ty An Phú chuyển nhượng tăng tỷ lệ sở hữu của Tổng công ty tại Thép Tây Đô từ 35% lên 55% vốn điều lệ.

- Hoàn thành việc gia hạn Hợp đồng liên doanh của Công ty Nippovina

2.3. Thoái vốn đầu tư của Tổng công ty tại 09 đơn vị

Kết quả thu được từ công tác thoái vốn

Đơn vị: Đồng

STT	Nội dung thoái vốn	Số tiền thu về	Giá trị sổ sách	Chi phí thoái vốn	Hiệu quả thu được
1	CT CP KK Bắc Thái	9.695.776.000	6.879.690.271	170.550.000	2.645.535.729
2	Cty Tài chính Xi măng	75.600.000.000	73.806.162.755	340.000.000	1.453.837.245
3	Công ty CP KKMT	52.791.600.000	51.151.856.000	79.489.900	1.560.254.100
4	CP BH Petrolimex	88.897.536.000	45.676.396.250	133.346.304	43.087.793.446
5	Đôlômít Việt Nam	1.500.000.000	1.500.000.000	67.500.000	0
6	ĐTXDMN	1.682.520.000	1.721.370.265	125.454.545	-164.304.810
7	Thép Tân Thuận	5.610.000.000	5.550.808.010	170.909.091	-111.717.101
8	Cơ điện LKTN	9.580.300.400	6.211.770.000	196.363.636	3.172.166.764
9	Thép Tây Đô	57.452.582.887	27.223.407.862	261.818.182	29.967.356.843
Tổng cộng :		302.810.351.287	219.721.461.413	1.545.431.658	81.610.922.216

Ghi chú: 8 đơn vị trên thoái 100%, riêng Công ty CP KKMT, Tổng công ty thoái vốn xuống 38,3%.

2.4. Công tác giải thể: Hoàn thành việc giải thể các Công ty gồm: Công ty CP Thép Dự ứng lực; Công ty TNHH Posvina và Công ty TNHH VNS Daewoo;

2.5. Tạm dừng thực hiện thoái vốn tại các đơn vị: Công ty CP lưới thép Bình Tây; Công ty CP Giao nhận kho vận ngoại thương Việt Nam: hai công ty này được chấp thuận phương án và triển khai thoái vốn, nhưng do có phát sinh vướng mắc, kiến nghị về đất đai nên Bộ Công Thương yêu cầu Tổng công ty tạm dừng thoái vốn. Ngày 17/8/2017 Bộ Công Thương đã có văn bản số 7582/BCT-TC gửi Tổng công ty về việc kiến nghị dừng thoái vốn tại Công ty cổ

phần Lưới Thép Bình Tây; Ngày 28/9/2017, Hội đồng quản trị Tổng công ty đã ban hành Quyết định số 285/QĐ-VNS về việc dừng thoái vốn tại 02 đơn vị này.

IV. Các công việc chưa thực hiện được

1. Về tái cấu trúc tổ chức:

- Không thực hiện đề án chuyển Khách sạn Phương Nam thành mô hình doanh nghiệp phúc lợi phục vụ người lao động;
- Chưa thực hiện việc thành lập mới 01 Công ty TNHH MTV 100% vốn Tổng công ty sau khi chấm dứt hoạt động Công ty TNHH Thép VSC-POSCO tại khu vực Hải Phòng.

2. Về việc tăng vốn đầu tư tại các công ty con, công ty liên kết:

- Không thực hiện đầu tư thêm vốn bằng việc mua lại phần vốn của các đối tác để tăng tỷ lệ vốn nắm giữ tại Công ty TNHH Khoáng sản và Luyện kim Việt Trung lên 51% vốn điều lệ. Nguyên do, hiện tại hoạt động sản xuất kinh doanh của VTM rất khó khăn, mất cân đối tài chính lớn, giấy phép khai thác khoáng sản chưa được gia hạn, nguy cơ phải dừng sản xuất là rất cao. Tổng công ty đã báo cáo Đề án Tái cơ cấu VTM lên SCIC, một trong những giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn cho VTM hiện nay, Tổng công ty đề nghị được thoái vốn của Tổng công ty tại VTM theo hình thức thông nhất với đối tác Trung Quốc cùng thoái vốn cho một nhà đầu tư Việt Nam có tiềm lực hoặc Tổng công ty sẽ đơn phương thoái vốn để bảo toàn vốn góp của Tổng công ty tại VTM.

- Tổng công ty đã có văn bản báo cáo Bộ Công Thương xin dừng thực hiện góp thêm 208 tỷ đồng tại Công ty cổ phần sắt Thạch Khê (TIC) để duy trì tỷ lệ vốn góp 20% vốn điều lệ tương đương khoảng 480 tỷ đồng tại TIC. Hiện tại Dự án mỏ sắt Thạch Khê đã dừng thực hiện. Do vậy, không có kế hoạch góp thêm vốn khi TIC có kế hoạch tăng vốn điều lệ do tăng tổng mức đầu tư dự án từ 9.932,2 tỷ đồng lên 14.618,2 tỷ đồng.

3. Về nghiên cứu đầu tư vốn để thành lập mới các công ty thương nguồn: không thực hiện.

4. Về công tác thoái một phần vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty con, Công ty liên kết:

4.1. Công ty cổ phần Gang thép Thái Nguyên: giảm vốn từ 65 vốn điều lệ xuống còn 51% vốn điều lệ giai đoạn 1 (2014-2015); Giai đoạn 2 (2015-2016) tăng tỷ lệ vốn đầu tư của Tổng công ty tại TISCO từ 42,2% vốn điều lệ lên 51% bằng việc mua lại tối thiểu là 8,8% vốn điều lệ từ các cổ đông hiện hữu.

Hiện tại, việc thoái vốn trên của TISCO không thực hiện được, ngoài ra Dự án giai đoạn 2 của TISCO là một trong 12 dự án thuộc danh mục dự án, doanh nghiệp yếu kém của ngành Công thương. Từ năm 2017 đến nay việc thoái vốn của Tổng công ty tại TISCO đã được Tổng công ty báo cáo lên Chính phủ và Ban Chỉ đạo. Tổng công ty đã báo cáo phương án thoái vốn của Tổng công ty lên các cấp có thẩm quyền theo chỉ đạo của Chính phủ tại văn bản số 123/TB-

VPCP ngày 08/4/2019. Đến thời điểm hiện nay việc thoái vốn của Tổng công ty tại TISCO vẫn chưa triển khai thực hiện. Theo các văn bản chỉ đạo mới và gần đây nhất của Chính phủ tại văn bản số 114/TB-VPCP ngày 25/8/2020 đã chỉ đạo: “Việc xử lý dứt điểm tranh chấp hợp đồng EPC để sớm thực hiện quyết toán các dự án là một trong những yêu cầu, nhiệm vụ đã được Bộ Chính trị và Thủ tướng Chính phủ giao. Đây là cơ sở để triển khai những nhiệm vụ khác của Ban Chỉ đạo: cơ cấu lại, bán, thoái vốn, xử lý cho thuê tài sản, phá sản... tại các dự án, doanh nghiệp; làm rõ và xử lý những sai phạm, vi phạm pháp luật ở từng tổ chức, cá nhân liên quan, do vậy cần phải ưu tiên tập trung giải quyết, tháo gỡ”.

4.2. Chưa hoàn thành việc giảm quy mô vốn đầu tư của Tổng công ty tại các công ty gồm:

- Công ty CP Tôn mạ Vnsteel Thăng Long
- Công ty CP Kim khí Hà Nội
- Công ty TNHH MTV Tư vấn và thiết kế luyện kim
- Công ty TNHH MTV Hợp tác lao động với nước ngoài

5. Về việc thoái toàn bộ vốn đầu tư của Tổng công ty tại các Công ty con, công ty liên kết: Đến thời điểm hiện tại chưa thực hiện được việc thoái toàn vốn của Tổng công ty tại các đơn vị cụ thể dưới đây:

- Công ty cổ phần Thép tấm Miền Nam;
- Công ty CP giao nhận Kho vận Ngoại thương Việt Nam;
- Công ty TNHH Cảng quốc tế Thị Vải;
- Công ty TNHH ống thép Nippon Steel & Sumikin Việt Nam;
- Công ty cổ phần Tân Thành Mỹ;
- Công ty cổ phần Trúc Thôn;
- Công ty cổ phần Thép Đà Nẵng;
- Công ty ống thép Việt Nam;
- Công ty địa ốc Thép Việt Nam – Quang Huy;
- Công ty CP Lưới thép Bình Tây;
- Công ty Vật liệu chịu lửa Nam Uyng;
- Công ty CP Thép Tấm lá Thông Nhất.

6. Về việc cơ cấu lại các công ty:

- Tổng công ty không chuyển nhượng toàn bộ cổ phần Tổng công ty hiện đang nắm giữ tại 03 Công ty (Công ty CP Thép Nhà Bè 69,07%; Công ty cổ phần thép Vicasa – vnsteel 65%; Công ty cổ phần thép Thủ Đức 65%) cho Công ty TNHH MTV Thép Miền Nam để 03 công ty này trở thành công ty con của Công ty TNHH MTV Thép Miền Nam.

7. Việc góp thêm vốn để giữ nguyên tỷ lệ sở hữu của Tổng công ty tại Công ty TNHH Cơ khí Việt Nhật (28% vốn điều lệ): đang tổ chức thực hiện chưa hoàn thành.

V. Đánh giá kết quả đạt được; những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện Đề án tái cấu trúc Tổng công ty và những hạn chế

1. Đánh giá kết quả đạt được

- Kết quả sắp xếp, cơ cấu lại hệ thống tổ chức bộ máy, cơ cấu lại danh mục đầu tư, tài chính đã tạo điều kiện để Tổng công ty tập trung mọi nguồn lực cho lĩnh vực kinh doanh chính là sản xuất kinh doanh thép.

- Cơ cấu tổ chức bộ máy được thiết lập theo mô hình công ty cổ phần phù hợp với quy định của Luật Doanh nghiệp, Luật Chứng khoán và các quy định pháp luật hiện hành khác.

- Là công ty đại chúng quy mô lớn, Hội đồng quản trị, Ban kiểm soát và Ban điều hành có sự độc lập trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền của mình. Chủ tịch Hội đồng quản trị và Tổng Giám đốc là hai cá nhân khác nhau thực hiện chức năng quản trị và điều hành Tổng công ty theo quy định của Điều lệ Tổng công ty. Ban kiểm soát thực hiện chức năng và hoạt động độc lập theo quy định tại Điều lệ Tổng công ty

- Thay đổi mô hình hoạt động chuyển đổi các chi nhánh thành Công ty TNHH MTV để tự chủ và chịu trách nhiệm và đạt kết quả tốt điển hình như Công ty Thép Miền nam từ khi chuyển sang mô hình Công ty TNHH MTV đã liên tục tăng trưởng và có lợi nhuận cao lợi nhuận sau thuế (năm 2015: 235,67 tỷ đồng; năm 2016: 264,8 tỷ đồng; năm 2017: 189,5 tỷ đồng; năm 2018: 164,6 tỷ đồng; năm 2019: 132,17 tỷ đồng ; đã góp phần giúp cho Công ty mẹ - Tổng công ty vượt qua giai đoạn khó khăn và từ năm 2015 Công ty mẹ đã có lãi: Năm 2015: 129,696 tỷ đồng; Năm 2016: 175,070 tỷ đồng; Năm 2017: 198,84 tỷ đồng; Năm 2018: 276,32 tỷ đồng; Năm 2019: 158,485 tỷ đồng; Năm 2020: 94,23 tỷ đồng.

- Việc thực hiện tái cấu trúc, thoái vốn của Tổng công ty tại các đơn vị về cơ bản được thực hiện theo kế hoạch đã được phê duyệt, việc thoái vốn được thực hiện công khai, minh bạch theo đúng quy định của pháp luật, đảm bảo hiệu quả thu hồi vốn cao nhất và không thất thoát vốn.

2. Những khó khăn, vướng mắc:

- Kế hoạch thoái vốn tập trung vào các công ty hoạt động không hiệu quả, có quy mô vốn nhỏ, ngành nghề đặc thù nên không hấp dẫn các nhà đầu tư. Mặt khác, việc thoái vốn phải bảo toàn được vốn góp của Tổng công ty nên quá trình thoái vốn diễn ra chậm, nhiều khoản đầu tư diễn ra chậm, nhiều khoản đầu tư thực hiện thoái vốn theo kế hoạch nhưng không thành công.

- Việc tái cấu trúc tổ chức chưa triển khai được do trong giai đoạn qua, Tổng công ty mất cân đối về tài chính nên chưa thể thu xếp được nguồn vốn.

- Việc thoái vốn tại 09 đơn vị theo QĐ 204/QĐ-VNS ngày 15/10/2019 của HDQT Tổng công ty chỉ hoàn thành việc thoái toàn bộ vốn tại 4/9 đơn vị; 05 đơn vị còn lại không thoái được vốn do đối tác, nhà đầu tư không quan tâm, không mua, cụ thể: Công ty cổ phần Trúc Thôn; Công ty cổ phần thép Đà Nẵng; Công ty cổ phần Tân Thành Mỹ; Công ty TNHH Ông thép Việt Nam; Công ty TNHH Ông thép Hàn xoắn Nippon Steel Việt Nam. Trong đó, đối với Công ty Vinapipe và Công ty Ông thép Hàn xoắn, sau khi chào bán cho các thành viên hiện hữu tại các công ty này không thành công, Tổng công ty tiếp tục phối hợp với tư vấn chào bán cho dưới 100 nhà đầu tư, với điều kiện chào bán không thuận lợi hơn so với việc chào bán cho các thành viên hiện hữu. Kết quả chào bán cũng không thành công.

- Việc thực hiện thoái vốn nhà nước tại Công ty mẹ - Tổng công ty: do chưa được phê duyệt quyết toán cổ phần hóa nên chưa thực hiện.

- Một số đơn vị đang thực hiện thủ tục thoái vốn theo kế hoạch nhưng phải tạm dừng theo chỉ đạo của Chính phủ để rà soát các nội dung liên quan đến đất đai như tại Công ty cổ phần Lưới thép Bình Tây, Công ty CP giao nhận kho vận ngoại thương Việt Nam.

- Việc giải thể Công ty CP Thép Tấm Miền Nam gặp khó khăn do Công ty bị thu hồi giấy phép đầu tư; do vướng mắc liên quan đến vụ kiện của Công ty Đầu tư và khai thác hạ tầng KCN Đông Xuyên và Phú Mỹ (IZICO) về việc Công ty chưa thực hiện chi trả tiền thuê đất, nên Công ty vẫn chưa giải thể được. Việc giải thể Công ty CP thép Tấm Miền Nam có thể tiềm ẩn những rủi ro đối với Tổng công ty liên quan đến vụ kiện này. Tổng công ty đã thực hiện trích lập dự phòng 100% đối với khoản đầu tư vào Công ty này.

- Công tác giải thể và thanh lý công ty TNHH Thép VSC-POSCO (VPS): Quá trình thanh lý giải thể đến nay đã 30 tháng vẫn chưa thành công do việc thanh lý tài sản của Công ty VPS trải qua 5 lần đấu giá và chào bán cạnh tranh nhưng không có nhà đầu tư quan tâm. Công ty vẫn đang tiếp tục triển khai thực hiện việc thanh lý và giải thể trong thời gian sớm nhất.

3. Hạn chế

- Tổng công ty hoạt động theo mô hình công ty cổ phần nhưng tỷ lệ vốn Nhà nước chiếm 93,93% vốn điều lệ về bản chất vẫn chịu sự quản lý gần như tuyệt đối của các cơ quan quản lý nhà nước. Điều đó dẫn đến việc điều hành quản lý hoạt động sản xuất kinh doanh còn chậm, kém linh hoạt đáp ứng nhu cầu thay đổi của môi trường kinh doanh ngày nay, làm giảm hiệu quả vốn đầu tư của Nhà nước do phải chờ đợi, báo cáo với nhiều cấp quản lý.

- Trong cơ cấu hiện nay, danh mục đầu tư của Tổng công ty tại các đơn vị còn dàn trải, thiếu tập trung; nhiều đầu mối, trong đó có 14 công ty con và 23 công ty liên kết hoạt động trên các lĩnh vực sản xuất kinh doanh thép, gia công cơ khí và Logistics, thương mại, dịch vụ.

- Đối với một số công ty con mặc dù có lợi thế, tiềm năng trong sản xuất kinh doanh nhưng đã không phát huy được thế mạnh của mình, công suất thấp cùng với dây chuyền cũ kỹ lạc hậu dẫn đến việc không đủ sức cạnh tranh với các đối thủ có tiềm lực đang ngày một phát triển;

- Đối với một số công ty liên doanh liên kết, đặc biệt là các đơn vị mà vốn góp của Tổng công ty chiếm tỷ lệ thấp dẫn đến việc Đại diện vốn của Tổng công ty không thể trực tiếp tham gia sâu trong công tác quản trị, điều hành đối với các hoạt động sản xuất kinh doanh tại các đơn vị đó nên việc kiểm soát sẽ khó khăn dẫn đến hiệu quả đạt được là rất thấp.

- Đặc biệt, đối với các công ty liên doanh đã và sắp hết hạn liên doanh như VPS (đã hết hạn liên doanh), Vinausteel, Natsteel, Nam Uống; nguy cơ đóng cửa, giải thể và thất thoát vốn là rất lớn,...

- Một số đơn vị nằm trong địa điểm phải di dời do thay đổi quy hoạch của địa phương: Thép Thủ Đức, Vicasa, CKLK, Nam Uống, Tôn Phương Nam (nhà máy tại KCN Biên Hòa 1).

VI. Kiến nghị:

Với những nội dung phân tích như trên, việc triển khai thực hiện Đề án tái cấu trúc Tổng công ty trong giai đoạn vừa qua mới đạt kết quả ở mức rất hạn chế và không đồng bộ, các mục tiêu Chiến lược phát triển Tổng công ty không đạt được như đặt ra. Nguồn lực tài chính của Tổng công ty tuy có cải thiện nhưng vẫn còn mất cân đối tài chính, không đáp ứng được nhu cầu cho các dự án đầu tư phát triển lớn, trọng điểm. Năng lực sản xuất không có gia tăng; Vị thế, thị phần và sức cạnh tranh của Tổng công ty tiếp tục có xu hướng suy giảm.

Trong khi đó, môi trường hoạt động của Tổng công ty đã và đang có nhiều những thay đổi lớn trong thời gian qua, gây nhiều khó khăn thách thức hơn cho Tổng công ty, như:

- Sự phát triển nhanh chóng của một số doanh nghiệp thép thuộc khu vực tư nhân và đầu tư nước ngoài với các dự án quy mô công suất lớn (như Formosa Hà Tĩnh, Hòa Phát Dung Quất, Nghi Sơn, Pomina...) làm trầm trọng thêm tình trạng dư thừa công suất và gia tăng sức ép cạnh tranh về chi phí.

- Khu vực Đông Nam Á có sự gia tăng công suất do dịch chuyển đầu tư từ Trung Quốc với một số dự án quy mô lớn, tạo áp lực cạnh tranh lớn trong thị trường khu vực và gia tăng lượng thép nhập khẩu từ các nước khối ASEAN để được hưởng ưu đãi thuế quan.

- Với chính sách hội nhập quốc tế sâu rộng và việc tham gia nhiều các FTA, thị trường thép Việt Nam cũng mở cửa cho nhiều quốc gia và khu vực trên thế giới. Đồng thời, thép xuất khẩu bị đối mặt với các biện pháp phòng vệ thương mại ngày càng nhiều và càng khó khăn phức tạp.

Đề án Tái cấu trúc Tổng công ty Thép Việt Nam – CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020 ban hành kèm theo Quyết định số 134/QĐ-VNS ngày

05/5/2015 chỉ thực hiện đến năm 2020; đến nay đã không đáp ứng được với tình hình thực tế hiện nay, không mang lại hiệu quả cao cho Tổng công ty và không còn phù hợp do hiện nay quyền đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước tại Tổng công ty Thép Việt Nam – CTCP đã được chuyển giao từ Bộ Công thương về SCIC; Cơ cấu tổ chức, cấu trúc doanh nghiệp và mô hình quản trị cũng phải thay đổi cho phù hợp với tình hình thực tế chiến lược phát triển Tổng công ty và các quy định của pháp luật hiện hành, đặc biệt là khi Luật Quy hoạch số 21/2017/QH14 có hiệu lực từ ngày 01/1/2019 và Luật doanh nghiệp số 59/2020/QH14 bắt đầu có hiệu lực kể từ ngày 01/1/2021 đã có nhiều thay đổi so với trước đây.

Do vậy, Hội đồng quản trị kính trình đại hội đồng cổ đông thường niên xem xét và đồng ý dừng thực hiện Đề án tái cấu trúc Tổng công ty Thép Việt Nam – CTCP giai đoạn 2015-2016 và 2016-2020.

Trân trọng cảm ơn Quý vị cổ đông./.